

Õiguskantsler

Indrek Saar
minister
Kultuuriministeerium
min@kul.ee

Teie nr

Meie 07.07.2017 nr 7-4/170776/1702972

Ekspertarvamuse kasutamine otsuste tegemisel

Austatud minister

Õiguskantsleri poole pöördus Urmas Loit ja palus kontrollida hea halduse tava järgimist raadioteenuse osutamise loa andmise menetluses.

Enne õiguskantsleri poole pöördumist soovis avaldaja saada teavet Kultuuriministeeriumist ekspertide kohta, keda ministeerium kaasas vastavate tegevuslubade taotluste hindamiseks. Kultuuriministeerium soovitud teavet ei avaldanud ning palus nimetada avaldajal õigusliku aluse, mis kohustaks ministeeriumi seda välja andma (vt varasemat kirjavahetust ministeeriumi ja avaldaja vahel).

Õiguskantsler ei lahenda esitatud avaldust sisuliselt, kuna avaldusealuses asjas toimub teadaolevalt kohtumenetlus ([Õiguskantsleri seaduse](#) § 25 lg 2).

Avalduses esitatud teave viitab aga mitmele hea halduse tava järgimisega seotud üldisele küsimusele.

[Meediateenuste seaduse](#) (MeeTS) § 3 järgi kohaldatakse selles seaduses ettenähtud haldusmenetlusele haldusmenetluse seadust. [Haldusmenetluse seaduse](#) (HMS) § 7 lg 1 järgi on haldusmenetlus avalik. Haldusmenetluse avalikkus tähendab, et haldusmenetluse käigus kogutud materjalidele on soovijal juurdepääs (v.a juhul, kui juurdepääsu tuleb piirata mõne muu õiguse või huvi kaitseks). Juurdepääsu lubamisel tuleb mh täita [avaliku teabe seadust](#).

Esitatud avaldusest nähtub, et ministeerium kaasas raadiolubade andmise otsustamise menetlusse eksperdi, et kujundada MeeTS § 41 alusel tegutseva komisjoni töös osalemiseks seisukoht. Ministeerium on keeldunud selgitamast, kes oli ekspert ning milline oli tema terviklik arvamus.

Eksperti kaasamine on reguleeritud HMS §-s 39. HMS § 38 lg 2 järgi on eksperdi arvamus haldusmenetluses tõendiks, mis tuleb säilitada (HMS § 19). HMS ei näe ette konkreetset vormi, milles eksperdi arvamus tuleb anda (nt kirjalik, suulise arvamuse salvestus või protokoll), mistõttu ei saa välistada, et ministeeriumil tõesti pole eksperdi arvamust võimalik avaldajale edastada.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kui eksperdi arvamusel on otsuse tegemisel kaal, tuleb otsuse kontrollitavuse ja põhjendamise huvides arvamus vormistada kirjalikult, salvestada või protokollida. Kui see on jäänud tegemata, on siiski võimalik arvamuses sisalduvaid väiteid ja nende põhjendusi avaldajale refereerida.

Soovitan ministriumil tulevikus korraldada ekspertide kaasamine ja nende haldusmenetluses avaldatud seisukohtade talletamine lähtudes avaliku teabe seaduse ja haldusmenetluse seaduse nõuetest.

Kui eksperdi arvamus on muu hulgas avaliku võimu otsuse üheks aluseks, siis peab eksperdi isik ja arvamus olema avalik (v.a erandid seoses riigisaladuse, ärisaladuse jms), kuna moodustab osa põhjendusest. Põhjendus aitab otsuse või menetlustoimingu sisu mõista ja sellega mittenõustumisel seda vaidlustada. Ühtlasi on need küsimused, mis alluvad kohtu kontrollile.

Palun andke hiljemalt 21.08.2017 teada, mida kavatsete soovitusel järgimiseks teha.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise